

DOBERSKÁ ROČENKA

2008

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

a je to zase tady, uplynul rok a já se opět snažím o úvodní slovo k ročence za rok 2008. Letos k několika záležitostem, které se řešily v minulém roce.

Uskutečnily se Oslavy obce Dobré u příležitosti 10. výročí povodní, odhalení pomníků k povodni a k příbuzným „Babičky“, vysvěcení znaku a praporu obce. Dle mého názoru akce zdařilá za účasti významných hostů a zástupců okolních obcí. Ale na tuto akci byly zapotřebí finance. A zde chci poděkovat firmám, které se svojí darovací smlouvou podílely na jejich zajištění: Lesy Dobré s. r. o. - 60 000 Kč, Dobersko a. s. - 50 000 Kč, PZP a. s. - 30 000 Kč, Sabina spol s. r. o. - 10 000 Kč, Jasněna Vláhová s. r. o. - 10 000 Kč, Labris s. r. o. - 2 500 Kč, Ekofarma Strakovec s. r. o. - 2 500 Kč. Celkové náklady, ve kterých byly zahrnuty: pomníky a pamětní desky, občerstvovací stan, hudby Schovanky a Valanka, občerstvení na koupališti, koláče, DJ, znak a vlajka, plakáty = ca 212 tis. korun. Děkuji panu faráři za vysvěcení znaku a praporu a všem podílejícím se za organizační práce.

Dalších pár slov chci věnovat jedné z větších akcí. Ne jednoduché ani levné výstavbě rodinných domků v lokalitě „Lhotecká“. Této akci se již věnovalo obrovské množství administrativní práce, která není vidět, ale je nutná ke zdárnému dokončení. Další to bylo dokončení územního plánu, výkupy a převody pozemků, projekční práce, schvalovací řízení a další a další. Vše časově náročné. V konečné fázi výstavby, kdy se začíná rýsovat výsledek, mě velice mrzí pomluvy a drby, které někteří pouští mezi občany, jako např. úplatky, spekulativní nákupy, úplatné vyjmutí ze zemědělského půdního fondu a další. Proč tito nepřijdou na úřad nebo do schůzí a věci neřeší jak se říká „u kováře“, ale u různých „kovaříčků a příštipkářů“. Ani já nejsem vždy ze všeho moudrý, ale je mojí snahou věci řešit otevřeně, bez drbů. Vždyť celkové náklady 15 mil. Kč, když selhaly státní dotace a vše je řešeno v rámci obce, jsou téměř nad naše možnosti. Vše, co se v obci děje a chceme aby se dělo, je závislé na finančních prostředcích. I když došlo ke změně určení daní ve prospěch

menších obcí, stále je to málo na velké nebo i větší investiční akce. Získávat prostředky lze z Obnovy venkova, státního zemědělského intervenčního fondu, místní akční skupiny Pohoda venkova, různé dotační tituly a jiné přímé dotace. Tady chci poděkovat předsedovi stavební komise panu Janu Rozínkovi za jeho práci, prakticky skoro zadarmo. Věřím, že vytrvá a povznese se nad útoky a závist některých spoluobčanů. Dobrá spolupráce, chci tomu věřit, bude s panem ing. Tomášem Vidlákem, manažerem MAS Pohoda venkova.

I proto, že věčný optimista jsem, věřím, že se podaří záměry ve vodním hospodářství – vrty, propojení Kamenice a celkové posílení soustavy, úprava centra obce, místní komunikace a další a další...

Ladislav Michl, starosta

Pamětní deska k 10ti letům povodně v Dobrém. Foto: J. Kučera

HISTORIE

100 let školní budovy v Hlinném

Michal HOFMAN

Tento rok si Hlinné připomnělo sto let od postavení zdejší školní budovy. Pojdme si ve stručnosti připomenout důležité momenty z její historie.

Zdejší škola prodělala během dvacátého století několik etap. Dříve než byla postavena, chodily zdejší děti do školy v Dobrém, později bylo v Hlinném zřízeno vyučování přes zimní období ve stavení Jana Tomáše v čp. 8 (1906–1908). Na počátku září 1907 se začalo se stavbou zdejší školní budovy (dne 26. září téhož roku byl položen základní kámen). Škola byla stavěna podle projektu architekta Otakara Nypla z Nového Města nad Metují a za výrazného přispění tehdejšího starosty Františka Kubce a členů tehdejšího obecního výboru. Na zimu 1907/08 byla stavba zadělána krytem a dostavěna až příští léto. Na začátku srpna 1908 se konala úřední kolaudace budovy za přítomnosti c. k. okresního školního inspektora Jana Pelikána, c. k. okresního lékaře p. Viléma Sýkory, dvou členů místní školní rady a obecního zastupitelstva. Dne 6. září 1908 došlo k samotnému aktu posvěcení hotové školní budovy

Novostavba školy nejprve sloužila jen jako expozitura (pobočka) Obecné školy v Dobrém pro zimní měsíce (od 3. listopadu 1908 do konce března 1909). Zástupci obce však usilovali o vyškolení osady Hlinné ze školní obce doberské a o zřízení samostatné obecné školy v Hlinném. C. k. zemská školní rada usnesením ze srpna 1909 oba tyto návrhy povolila. Obecná škola v Hlinném tak mohla být počátkem školního roku 1909/10 otevřena.

Nejvíce dětí chodilo do místní školy na konci první světové války a v prvních letech Československé republiky. Ve školním roce 1919/20 a 1920/21 hlineckou jednotřídku navštěvovalo 71 dětí nejen z Hlinného, ale i ze Sekyrky a Berance.

Snad nejvýraznějšího rozkvětu dosáhla zdejší škola za působení doberského rodáka Karla Michla, pozdějšího osvětového pracovníka a spisovatele. První březnový den roku 1923 tu jako mladý učitel nastoupil a takřka ihned se zapojil do společenského a kulturního života v obci (byl zvolen obecním zastupitelstvem jako první kronikář obce, stal se členem nově ustanovené místní osvětové komise). Michl na památku oslav

500letého úmrtí Jana Žižky z Trocnova nakreslil cyklus maleb na stěny místní školy podle námětu Mikoláše Alše.

Karel Michl povznesl místní školu na nebývalou úroveň. Jeho pedagogická práce byla odměněna i tím, že hlinecká škola byla vybrána jako jedna z mála míst, kterou navštívila oficiální výprava slovenských učitelů v roce 1925. Všude, kde mohl, sháněl pro místní školu vhodné pomůcky a dary. Zřídil ve školním sklepě i dílnu pro chlapecké ruční práce a v kuchyni kurz vaření pro děvčata. Za jeho působení prošla škola první důkladnou opravou a údržbou.

Po Michlovi se řídícím učitelem hlinecké školy stal Josef Kristejn z Hrošky. Také on se snažil o kulturní a osvětový rozvoj školních dětí, ale i celé obce. Bohužel doba tomu moc nepřála, první polovina třicátých let byla ve znamení hospodářské krize a poté následovala postupná cesta k neblahému Mnichovu a rozbití ČSR.

Protetorátní nařízení pocítila na vlastní kůži i zdejší škola. Od srpna 1939 dostala německo-české označení – Volksschule in Leimfeld (Lidová škola v Hlinném). Nevyhnula se ani dalším opatřením, jako bylo nucené odstranění všech symbolů, připomínající československou státnost. Michlovy malby, vyjadřující národní tradici, musely být zakryty plachtou, naštěstí nebyly zničeny. Světlou výjimkou v čase okupace představovalo zavedení elektrifikace do obce. Tak se dne 27. června 1940 poprvé rozsvítila světla i ve zdejší škole. Tato významná událost však nemohla být pro zákaz zábav ani pořádně oslavena.

Po druhé světové válce dostala škola nový název – Národní škola v Hlinném. V krátkém období se tu vystříдалo několik učitelů – Josef Šklíba, Václav Potoček, Marta Šašková. Od září 1951 nastoupil do zdejší školy Josef Mach z Domašína a s jeho příchodem ožila v Hlinném i kultura – především divadlo. Ovšem počet žáků rok od roku klesal a z toho důvodu byla zdejší škola návrhem odboru pro školství a kulturu rady ONV v Dobrušce od 1. září 1960 uzavřena. Hlinecké děti tak musely znovu po 50 letech navštěvovat osmiletou střední školu v Dobřem.

Budova školy začala být využívána k jiným účelům, začala se tak psát její další etapa. Dosavadní obchod v roubené chalupě čp. 70 nevyhovoval hygienickým nárokům a ani prostorem. Proto byla v bývalé třídě zřízena pultová prodejna, kde nejprve prodávala Věra Rolečková z čp. 25, Emilie Kubcová z čp. 9, poté František Tomáš z Dobrého, než se na počátku sedmdesátých let postavila v akci „Z“ nová prodejna. Pravá část školy, kde byl dříve byt řídícího učitele, sloužila dále jako obytný prostor. Bydleli zde nejprve Pavlátovi a později Vondrovi. Místnost v podkroví, kde byl původně kabinet řídícího učitele, později sloužila jako veřejná knihovna.

Na počátku sedmdesátých let minulého století došlo k částečné rekonstrukci bývalé školy. Opravovala se hlavně střecha, která měla svoji

životnost již za sebou, staré tašky byly nahrazeny tehdy rozšířeným eternitem, a bylo uděláno i nové oplechování a vyměněny okapy. Byla přitom bohužel stržena věžička školy, malá dominanta obce, z které byl hezký výhled na celé Hlinné.

Školní budova během 75 let své existence značně zchátrala a potřebovala generální rekonstrukci. Podnětem k uskutečnění opravy budovy bylo uvolnění zdejšího bytu a jeho zrušení radou MNV. Občanský výbor v Hlinném předložil návrh k MNV v Dobrém, aby byla prázdná školní budova opravena, zmodernizována a předána ke kulturní činnosti zdejším spolkům (hasiči, Červený kříž, zahrádkáři či pro sportovní účely mládeže). Dosud totiž v obci nebyly vhodné podmínky pro veřejnou spolkovou činnost.

Místní občanský výbor pověřil vedením stavby Jaroslava Rolečka z čp. 25, hospodářem stavby Bedřicha Kubce z čp. 9 a velkou měrou se na stavebních pracích vedle členů hasičského sboru podílel i Josef Hlaváček z čp. 26. Ke krytí neplánovaných výdajů sbor dodal sběrným surovinám přes 45 metrických centů železného šrotu. Začalo se s vykácením starých ovocných stromů ve školní zahradě. Pak přišly na řadu bourací práce. V dubnu 1983 se strhlo staré sociální zařízení a v červenci téhož roku byly vyzděny zdi suterénu i přízemí. Do konce roku se provedlo betonování podlah, vyzdění příček, zateplení stropů, zastřešení atd. Roku 1984 se pokračovalo v rekonstrukci školní budovy. V obytné místnosti se zhotovily nové betony, vyměnila se okna, vydláždila se chodba, zavedla se nová elektroinstalace a za pomoci JZD se provedlo obložení stěn, odpracovalo se více jak 1500 hodin. V roce 1985 byla dokončena vnitřní adaptace bývalé školy. Byly provedeny následující práce: výměna oken v bývalé třídě, oprava omítky, dokončení elektroinstalace, výměna venkovních dveří a další drobné práce včetně úklidu. V říjnu téhož roku provedli členové sběr železného šrotu a výtěžek byl věnován na vybavení kulturního zařízení v bývalé škole. O rok později se členové SDH zúčastnili brigády zatrubení odpadových příkopů v zahradě bývalé školy. Ke konci roku 1988 se začalo s oplocením školní zahrady a proběhly další drobné úpravy, odpracováno bylo přes 350 hodin. Po sametové revoluci se projekt celkové rekonstrukce zdárně dovršil, kdy se na jaře 1990 zhotovila nová vnější fasáda školy. Budova na jedné straně pozbyla svou původní architektonickou krásu, na druhé straně se jí podařilo opravit a zachovat pro budoucnost za minimální náklady (dnes těžko představitelné).

Budova bývalé školy představuje skutečný kulturní stánek obce. V současné době se zde pořádají různé akce spolků i jednotlivců jako například výroční schůze místního hasičského sboru, sousedská posezení s hudbou, posvícení, různé přednášky spojené s promítáním diapozitivů či výstavy apod. Je jakýmsi symbolem a dominantou obce, a přes-

tože svůj původní význam dávno pozbyla, zůstává střediskem setkávání lidí, poznání a zábavy...

Správce a ředitelové jednotřídní Obecné školy v Hlinném

Josef Hartman z Kamenice, byl v roce 1909 jmenován jako prozatímní správce školy

Josef Lingr z Pasek u Dobrušky, vyučoval zde od r. 1910 do r. 1913

Josef Šubrt z Českého Meziříčí, vyučoval zde od r. 1913 do r. 1918

Karel Vomáčka z Chábor, vyučoval zde od r. 1918 do r. 1922

Karel Michl z Dobrého, vyučoval zde od r. 1923 do r. 1929

Josef Kristejn z Hrošky, vyučoval zde od r. 1929 do r. 1939

Josef Khaml z Valu, vyučoval zde od r. 1939 do r. 1945

Josef Šklíba z Vamberka, vyučoval zde od r. 1945 do r. 1947

Václav Potoček z Opočna, vyučoval od r. 1947 do r. 1948

Marta Šašková z Dobrého, vyučovala od r. 1948 do r. 1951

Josef Mach z Domašína, vyučoval od r. 1951 do r. 1960

Budova školy v Hlinném v proměnách času

Novostavba školy v roce 1909.

Foto: A. Fleiser

Škola za působení Karla Michla v roce 1926.

Foto: vrchní strážmistr Šašek z Dobrého

Jaro 1940 – pohled na školu v období okupace.

Archiv: M. Hofman